

Terveysviestinnän työryhmä

Työryhmän vetäjät

Sinikka Torkkola, Tampereen yliopisto

Anna Sendra Toset, Tampereen yliopisto

Työryhmä kokoontuu tilassa **A06**

la 13.4. klo 9.00–10.30

Anna Weckström: Levitä toivoa, älä koronaa – Korona-ahdistukseen vastaaminen asiantuntijaviestinnässä

Tuula Nygård: Tubettajat nuorten mielenterveyteen liittyvän tiedon välittäjinä

D. Eklund, A. Lammi, A. Suorsa, H. Enwald, A.-M. Multas & T. Vasankari: Lessons learned from communicating on COVID-19 to the general public by public authorities

Jani Timonen: Navigating the Emotional Landscape: Linguistic and Thematic Insights into Vaccine Discourse on Twitter Amidst COVID-19

Työryhmäabstraktit

D. Eklund, Filha ry; **A. Lammi**, Filha ry; **A. Suorsa**, Oulun yliopisto; **H. Enwald**, Oulun yliopisto; **A.-M. Multas**, Oulun yliopisto & **T. Vasankari**, Filha ry

Lessons learned from communicating on COVID-19 to the general public by public authorities

Background: According to World Health Organization, effective communication during pandemics allows people at risk to understand and adopt protective behaviours. COVID-19 served as a testbed for health crisis communication by public authorities. This study analysed how the communication process was carried out in Finland and what lessons can be learned.

Design/Methods: The study was conducted as individual, structured video conference interviews between 10/2022-03/2023. Representatives of Finnish institutions providing health communication to the general public were interviewed (n=33: leading specialists with media visibility, representing directorship, medical and/or communication expertise).

Results: Preparedness in health communication was high, based on existing written communication practices (general and COVID-19 specific), communication plans, multi-professional communication working groups and the use of spokespersons. The main challenges included time and human resources, lacking scientific evidence and political pressures as well as conflicting messages from the interviewees' own or another public organisation. Practices that were considered to work well included internal processes in the organisation, regular multi-channel communication, collaboration with the media and intra-organisation networks. Practices to be conducted differently in the future included international collaboration in communication, centralised production of communication materials and a more proactive role in the communication field. Furthermore, the roles of national public authorities should be clarified, there should be more collaboration and exchange of information between authorities and each public authority should act within their own jurisdiction.

Discussion: Although the general preparedness was good, some challenges were identified, e.g. conflicting messages to the general public. This raises a conundrum on a more general level: freedom of speech for a professional vs. mutually agreed-on organisational messages. From a methodological perspective, the applicability of the results from closed- and open-ended questions is challenging. Furthermore, the present study is based on interview analyses. Additional, complementary studies based on the actual communication materials should be conducted.

Tuula Nygård, Tampereen yliopisto

Tubettajat nuorten mielenterveyteen liittyvän tiedon välittäjinä

Maaailmanlaajuinen pandemia ja sota Euroopassa ovat lisänneet nuorten psyykkistä oireilua ja sosiaalisen median käyttöä. YouTube on yksi suosituimmista sosiaalisen median kanavista ja sitä käyttää 90 % suomalaisista 13–19-vuotiaista nuorista päivittäin. Tubettajat ovat uudenlaisia roolimalleja nuorille ja he voivat vaikuttaa seuraajiensa asenteisiin ja käyttäytymiseen. Suomen Akatemian rahoittamassa Tubettajat nuorten mielenterveyden vertaistukijoina (TUBEDU) -konsortiossa (2022–2026) hyödynnetään kansatutkimusta, koneoppimista ja tiedonlouhintaa, kyselyä ja multimodaalista laadullista analyysia nuorten mielenterveyden ja vertaistuen analysoimisessa YouTuben kontekstissa.

Tässä esityksessä kuvamme a) suosituimpien suomalaisten tubettajien vlogien mielenterveyteen liittyviä sisältöjä sekä seuraajien kommentointia vlogien sisältöön, b) vlogien multimodaalisia piirteitä ja c) tubettajien esiintuomaa ja rakentamaa asiantuntijuuttaan mielenterveyden kysymyksissä. Vlogien laadullisessa analyysissä mukana olevat tubettajat valikoituivat mielenterveysongelmista kärsiville nuorille tehdyn kyselyn tulosten perusteella. Kaikki tubettajat ovat vloganneet yli kymmenen vuotta. Aineistossa on tällä hetkellä kahdeksan naistubettajaa ja

seitsemän miestubettajaa, analysoitujen vlogien kokonaismäärä on 1645. Tubettajien seuraajien määrät vaihtelevat alle sadasta tuhannesta lähes miljoonaan. Vlogeja on katsottu tuhansista useisiin miljooniin kertoihin ja kommentoitu tuhansia kertoja.

Analysoitujen vlogien keskeisiä mielenterveyteen liittyviä sisältöjä ovat ulkonäkö- ja itsetuntokysymykset, kiusaaminen, paniikkihäiriö, riippuvuudet, avun hakemisen ja terapian käytön normalisointi sekä parisuhteisiin ja perheen perustamiseen liittyvät kysymykset. Lisäksi tubettajat kuvaavat tubettajien työhön ja ammattiin liittyvää stressiä, sekä yksityisen ja julkisen minän välisen rajanvedon haasteellisuutta. Lisäksi on aiheita, kuten seksuaalisuus ja sukupuoli-identiteetti, joita tubettajat eivät juurikaan käsittele. Tubettajat hyödyntävät mielenterveysviestinnässään multimodaalisia elementtejä, kuten musiikkia, kuvia, animaatioita ja videoleikkeitä sekä käyttävät huumoria osana viestintää.

Useimmat tutkitut tubettajat jakavat mielenterveystietoa omakohtaisten kokemustensa perusteella tarinamuodossa. Kuvauksissaan he alleviivaavat kokemusasiatuntijuuttaan ja korostavat etteivät ole mielenterveysasioiden ammatillisia asiantuntijoita, vaikkakin he antavat myös neuvoja ja ohjeita. Usein tubettajat jakavat seuraajilleen tietoa mistä voi tarvittaessa hakea ammattiapua, esim. linkkeinä järjestöjen sivustoille. Tällä tavoin tubettajat rakentavat rooliaan seuraajiensa vertaistukijoina mielenterveyteen liittyvissä kysymyksissä ja elämäntilanteissa.

Jani Timonen, Helsingin yliopisto

Navigating the Emotional Landscape: Linguistic and Thematic Insights into Vaccine Discourse on Twitter Amidst COVID-19

This research investigates the emotional landscape of vaccine-related discourse on Twitter during the COVID-19 pandemic from January 2020 to July 2022. The study recognizes the dual nature of social media as a source of both accurate and misleading information and examines how these dynamics have influenced public sentiment toward vaccination.

The mixed-methods approach combines quantitative analysis through Linguistic Inquiry and Word Count (LIWC) with qualitative thematic analysis (TA), guided by Plutchik's emotional framework. The study analyzes approximately 1,050,000 tweets to identify broad emotional patterns, complemented by a detailed qualitative exploration of a randomly selected sample of 350 tweets. The findings reveal a complex emotional journey in public responses to vaccines. The initial phase of the vaccine rollout was marked by positive emotions, thus signifying public optimism. However, as the pandemic evolved, there was a shift towards negative sentiments, including anger and concern, often in conjunction with issues of trust, fear, and misinformation.

This study underscores the synergy between the methods used, which deepens the analysis and mitigates the inherent limitations of each approach. Moreover, the research provides valuable guidance for health authorities and communication strategists, showing the influence of emotions on public attitudes toward vaccines.

Anna Weckström, Tampereen yliopisto

Levitä toivoa, älä koronaa – Korona-ahdistukseen vastaaminen asiantuntijaviestinnässä

Koronaviruspandemia osoitti, että terveyskriisillä on mittavia vaikutuksia niin yhteiskunnan kuin yksilöiden tasolla, ja pandemian vaikutukset mielenterveyteen ovat olleet huomattavat. Suomessa koronaviruspandemian on havaittu lisänneen eriarvoisuutta ja sosiaalisia ongelmia, ja tämä on näkynyt myös mielenterveyden ongelmien jakautumisessa väestössä: mielenterveysongelmat ovat kasautuneet jo valmiiksi haavoittuvassa yhteiskunnallisessa asemassa oleville (Helske ja muut 2021). Pandemian alussa terveydenhuollon organisaatiot, viranomaiset, kansalaisjärjestöt ja media alkoivat kerätä ja julkaista ohjeita pandemian aiheuttaman ahdistuksen ja psyykkisen epämurkuvuuden kanssa toimimiseen ja tunteiden lieventämiseen.

Tässä esitelmässä korona-ajan psyykkiseen kuormitukseen vastaavaa viestintää, eli korona-ahdistuksen omahoito-ohjeita, tarkastellaan terveystieteiden käsitteiden kautta. Terveystieteiden viestintä liittyy oikeuksiin ja velvollisuuksiin, joita yksilöllä on osana yhteisöä ja kansalaisuutta. Yksilöiden nähdään olevan velvollisia pitämään terveydestään huolta yhteiskunnan hyvinvoinnin vuoksi ja kansalaisuuteen liitetään oletuksia toimintakykyisyydestä. (Jauho ja Helén 2022.)

Tarkastelen koronaan liittyvän ahdistuksen omahoito-ohjeita, joita on julkaistu yhteensä kuuden eri organisaation, kuten esimerkiksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Suomen mielenterveys ry:n verkkosivuilla vähän aikaa pandemian alkamisen jälkeen. Nämä ohjeet edustavat terveystieteiden viestintää, joka pyrkii vaikuttamaan kohdeyleisönsä ohjaamalla tietynlaiseen toimintaan. Tutkimus selvittää, minkälaiseen kansalaisuuteen ja toimintaan ohjeet ohjaavat lukijaa ja minkälaisia kohderyhmiä ne puhuttelevat. Analyysi keskittyy kielelliseen ohjailuun ja sen tuottamiin merkityksiin.

Tutkimus osoittaa, että tarkasteltujen organisaatioiden viestintä tuottaa terveystieteiden kansalaisuutta, joka olettaa yleisöltään huolestuneisuutta sekä vastuullisuutta. Viestintä ei myöskään ole kyennyt tehokkaasti vastaamaan terveyskriisin pahentaman psyykkisen kuormituksen viestinnällisiin tarpeisiin eri ryhmien erilaisten tilanteiden näkökulmasta, vaan sen sijaan puhuttelee ryhmiä, jotka ovat suhteellisen vakaassa ympäristössä, jossa voivat huolehtia ympärillään olevista, tehdä etätöitä ja pitää yllä terveellisiä elintapoja.

Helske, Satu, Hanna Ylöstalo, ja Henri Koskinen. "Samassa myrskyssä mutta eri veneissä : COVID-19 ja eriarvoisuus". B1, 2021. <https://www.julkari.fi/handle/10024/143402>.

Jauho, Mikko, ja Ilpo Helén. "Citizenship by Vitality: Rethinking the Concept of Health Citizenship". *Distinktion: Journal of Social Theory*, 9. toukokuuta 2022, 1–21. <https://doi.org/10.1080/1600910X.2022.2057561>.